

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke **M.**, zomrelej **X.**, naposledy bývajúcej v **K.**, za účasti dedičov **1/ M.**, bývajúceho v **K.**, zastúpeného JUDr. **D.**, advokátom so sídlom v **K.**, **2/ I.**, bývajúcej v **N.**, **3/ M.**, bývajúcej v **Ž.**, **4/ G.**, bývajúcej v **Ž.**, dedičky **2/ až 4/** zastúpené JUDr. **E.**, advokátkou so sídlom v **Ž.**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39 D 759/2005, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci Okresného súdu Košice II sp. zn. 39 D 759/2005 Okresnému súdu Žilina **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

V dedičskej veci po poručiťke **M.**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 39 D 759/2005, podali dedičky **2/**, **3/** a **4/** návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Žilina. Návrh odôvodnili tým, že v územnom obvode tohto súdu sa nachádzajú všetky nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania, sú tu dané všetky procesné podmienky potrebné pre objektivizáciu všeobecnej ceny aktív dedičstva, a súd je pre dedičky dostupnejší z hľadiska vzdialenosti. Dedič **1/**, ktorý má ako jediný bydlisko v územnom obvode miestne príslušného súdu, sa pojednávaniu nezúčastňuje, čím spôsobuje prieťahy v konaní.

Dedič **1/** s navrhovaným prikázaním veci nesúhlasil, označil ho za účelové a nedôvodné. Uviedol, že pokiaľ ide o cenu dedičstva, je argumentácia dedičiek bezpredmetná, nakoľko miestne príslušný súd už ustálil potrebu jej zistenia znaleckým

posudkom (uznesenie zo 4. augusta 2009). Priet'ahy v konaní vyvolávali svojim správaním samotné dedičky a ich predchádzajúci právny zástupca.

Podľa § 12 ods. 2, 3 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) možno vec prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Košice II) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Žilina). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva účastníka občianskeho súdneho konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov účastníkov na oboch procesných stranách, pričom na pomery účastníka, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatných účastníkov konania. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami O.s.p. o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami (§ 84 a nasl. O.s.p.) alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov (§ 87 O.s.p.), ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o dedičstve. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 88 ods. 1 písm. l/ O.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého mal poručiteľ naposledy bydlisko, ak ide o konanie o dedičstve. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu, aby vec prejednal a rozhodol posledný všeobecný súd poručiteľa. Preto dôvodom pre výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také osobitné okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednaní veci iným než príslušným súdom. Návrh dedičiek z takých okolností nevychádza.

Skutočnosť, že predmetom konania sú nehnuteľnosti nachádzajúce sa v územnom obvode iného než miestne príslušného súdu, nie je pre prikázanie veci tomuto súdu nijako významná, keďže vo veci sa uplatňuje osobitná miestna príslušnosť podľa § 88 ods. 1 písm. l/ O.s.p. (konanie o dedičstve), nie podľa § 88 ods. 1 písm. h/ O.s.p. (konanie týkajúce sa práva k nehnuteľnostiam). Pokiaľ dedičky odôvodňujú prikázanie veci poukazom na značnú vzdialenosť ich bydliska od sídla miestne príslušného súdu, dovolací súd uvádza, že problémy tohto druhu (napríklad že účastník konania nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) sú vo všeobecnosti skôr bežné a nezakladajú dôvod na vyhovie ich návrhu, obzvlášť v prípade, kedy s ním jeden z dedičov nesúhlasí; ak by totiž k prikázaniu veci z dôvodu vhodnosti inému súdu došlo napriek jeho nesúhlasu, mohlo by práve na jeho strane dôjsť k ťažkostiam (napr. k nárastu trov konania) spojeným s účasťou v konaní na tomto súde, čo by mohlo viesť k jeho neprípustnému znevýhodneniu a tým k rozporu s daným zákonným stavom.

Vzhľadom k uvedenému dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podstatné podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 12 ods. 2 O.s.p.; návrhu preto nevyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. mája 2010

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková